

přezbrojena na letouny Tiger II. Konkrétně jde o 23 strojů verze F-5E/F, z nichž většinu představují letouny označované také jako F-5N. Jde o stroje, které byly původně ve výzbroji švýcarského letectva, od něhož je US Navy v počtu 36 kusů odkoupilo v roce 2006 a následně upravilo dle vlastních potřeb. Hlavní předností švýcarských Tigerů totiž byl relativně nízký počet nalétaných hodin a mimořádně dobrý technický stav.

Švýcarské letouny tak umožnily udržet typ F-5E/F ve výzbroji US Navy podstatně déle, než se původně předpokládalo. Nyní se jejich provoz plánuje minimálně do roku 2015. Druhá polovina z 36 pořízených strojů je nyní ve výzbroji další agresorské letky, VFC-111 Sun Downers, dislokované na námořní letecké základně NAS Key West na Floridě. Na ní agresori původně působili jen jako odloučená část VFC-13, která byla v roce 2006 transformována na samostatnou letku VFC-111.

Další tradiční agresorskou jednotkou US Navy je VFC-12 na základně NAS Oceana ve Virginii. Tato letka již od roku 1994 používala stroje F/A-18A/B, respektive F/A-18A+ Hornet, které



NOVÝ TYP AGRESORSKÉHO ZBARVENÍ POUŽITÝ NA F-15C Z VÝZBROJE 65TH AGRS



NOVÝ TYP ZBARVENÍ NA LETOUNECH F/A-18A+ MÁ PŘIPOMÍNAT RUSKÝ SU-35

v roce 2006 vystřídala za modernější F/A-18C/D. V rámci další reorganizace se ale koncem roku 2012 vrátila opět k verzi F/A-18A+, přičemž tyto stroje nově nesou tzv. arktickou kamufláž vycházející z šedo-bílého zbarvení druhého prototypu ruského letounu Suchoj Su-35, které vystřídalo dřívější modré schéma připomínající standardní Su-27.

Poslední námořní agresorskou letkou je v současnosti VMFT-401 Snipers (Marine Fighter Training Squadron) na základně US Marine Corps MCAS Yuma v Arizoně. Letka byla založena v roce 1986 a zpočátku používala izraelské letouny Kfir označované jako F-21A. Již v roce 1989 byla ale přezbrojena na stroje F-5E/F Tiger II, s nimiž létá dodnes.

USAF a koncept Red Flag

Bez jednotek agresorů si pokročilý bojový výcvik dnes neumí představit ani velení US Air Force. Letectvo navíc jejich použití dotáhlo ještě dál než US Navy, a to když je zapojilo do konceptu rozsáhlých a maximálně realistických cvičení Red

Flag, jichž se kromě různých druhů vzdušných sil účastní také pozemní síly a prostředky protivzdušné obrany. Agresori jsou tak dnes nedílnou součástí každého Red Flagu.

Nejstarší jednotkou tohoto určení v USAF je dnes 64th AGRS (Aggressor Squadron) sídlící na základně Nellis AFB v Nevadě. Letka roli cvičného protivníka plní již od 70. let, kdy byla vyzbrojena nejprve stroji T-38A Talon a posléze F-5E/F Tiger II. Po jejich vynuceném vyřazení byla přezbrojena v roce 1988 na letouny F-16A/B Fighting Falcon, v červenci 1989 pak na F-16C/D. O rok později byla ale jednotka deaktivována a znovu byla vytvořena až v říjnu 2003. Do výzbroje získala znovu své původní letouny F-16C/D Block 32, a to v počtu 24 kusů, s nimiž létá dodnes. V průběhu let bylo na ně aplikováno několik různých kamuflážních schémat připomínajících letouny ruské provenience.

Obdobnou historii má také další agresorská letka na základně Nellis AFB, 65th AGRS. I ta používala od 70. let stroje F-5E/F Tiger a také ona byla na řadu let deaktivována, konkrétně v roce 1989. Opětovně sestavena byla až v září 2005, kdy do své výzbroje získala 24 výkonných strojů F-15C/D Eagle, charakteristických kamufláží

připomínající ruské stroje Su-27. Stejně jako 64th AGRS, je i 65th AGRS součástí skupiny 57th Adversary Tactics Group, která zahrnuje rovněž agresory imitující protivníkovy vesmírné prostředky a systémy protivzdušné obrany, jež se rovněž zapojují do cvičení Red Flag.

Zatím nejmladší agresorskou jednotkou USAF je 18th AGRS na základně Eilson AFB na Aljašce. Letka jako taková má ovšem bohatou historii, včetně bojového nasazení v Iráku a Afghánistánu. V srpnu 2007 jí ale byla svěřena nová role při výcviku ostatních jednotek USAF, a to zejména v rámci těch cvičení Red Flag, jež se pravidelně odehrávají právě na Aljašce. Dříve používané stroje F-16C/D Block 40 proto v roce 2008 vyměnila s 80th Fighter Squadron za verzi Block 30 a usídlila se natrvalo na základně Eilson AFB.

Trvalé umístění agresorů na Aljašce umožnilo efektivnější využití tamních výcvikových prostorů. Nicméně základna Eilson AFB byla již předtím označena jako jedna z těch, jež mají být v rámci úspor uzavřeny. Další snižování obranného rozpočtu pak dokonce vedlo k tříměsíčnímu přerušování veškeré letové činnosti. Příslušníci 18th AGRS i celé základny tak žili v nejistotě, neboť se vážně zvažovalo jejich přemístění na jinou aljašskou základnu, JB Elmendorf-Richardson nedaleko Anchorage. Na začátku října 2013 ale byl tento záměr opuštěn s tím, že by úspory dosažené re-dislokací nebyly tak velké a že by zdaleka nevyrovnaly negativní ekonomické dopady na oblast Fairbanksu, v níž Eilson AFB leží.

Americké letectvo počítá se svými agresory i do budoucnosti. V současnosti dokonce připravuje modernizaci těchto strojů tak, aby lépe odpovídaly možnostem moderních strojů potenciálních protivníků. Týká se to zejména strojů F-16, jež by měly získat nové centrální multifunkční displeje a další cvičné verze protiletadlových řízených střel a jejichž piloti by měli mít možnost využívat také přílbové zaměřovače. V poněkud vzdálenější budoucnosti pak lze očekávat také snahy o využití strojů F-35 Lightning II jakožto imitátorů bojových strojů protivníka.

Text: Tomáš Soušek
Foto: USAF, US Navy

Připraveno ve spolupráci s redakcí ATM



MINIMI Mk3 RÁŽE 5,56MM VE VERZI TACTICAL SB (SHORT BARREL) S KRÁTKOU HLAVNÍ (349MM), S NASAZENOU PAŽBIČKOU I OCHRANNÝM TEPELNÝM ŠTÍTEM HLAVNĚ

MINIMI nově

Firma FN Herstal využila listopadové výstavy MILIPOL 2013 k prvnímu oficiálnímu představení inovované řady svých velmi úspěšných kulometů řady MINIMI, jež dnes používá již více než 45 zemí.

Tyto inovované produkty belgický výrobce nyní označuje jako MINIMI Mk3 a do jejich konstrukce vtělil poznatky z operačního nasazení u mnoha uživatelů z různých koutů světa během předchozích deseti až patnácti let. Nové provedení zachovává všechny klíčové mechanismy a je opět k dispozici v obou doposud vyráběných rážích 5,56 x 45 mm a 7,62 x 51 mm. Hlavní změny se týkají především ergonomie uspořádání a zlepšení manipulace se zbraní v omezených prostorech, což zvyšuje pohyblivost i bojové možnosti vojáka vyzbrojeného touto zbraní. Na první pohled je u verze Mk3 patrná nově řešená polymerová pažba. Na rozdíl od pevného standardního provedení u doposud prodávaných verzí (firma FN ale dodává také provedení s jednoduchou výsuvnou trubkovou pažbou) je tato pažba teleskopická a umožňuje nastavení pěti různých délek. To je užitečné v mnoha situacích – například pokud



MINIMI Mk3 RÁŽE 5,56MM VE VERZI TACTICAL LB (LONG BARREL) SE STANDARDNÍ 465MM HLAVNÍ



VERZE MINIMI Mk3 TACTICAL V RÁŽI 7,62MM A S HLAVNÍ DLOUHOU 502MM



FIRMOU FN DOPOSUD NABÍZENÉ KULOMETRY MINIMI (ZDE V RÁŽI 7,62MM) SE STANDARDNÍ PEVNOU (VLEVO) A JEDNODUCHOU VÝSUVNOU PAŽBOU

střelec v konkrétním případě využívá balistickou nebo taktickou vestu, nebo je naopak bez ní. V této souvislosti je nutné poznamenat, že belgický výrobce musel reagovat na trend, kdy si některé armády (například americká) kulometry vybavovaly vlastními pažbami s možností nastavení délky.

K dalšímu zlepšení uživatelského komfortu přispívá i stavitelná lícnice pažby a také v pažbě zamontovaný hydraulický tlumič pro kompenzaci zpětného rázu zbraně na střelce. Z dalších změn

lze uvést novou sklopnou pažbičku, kterou lze připojit na trojici montážních lišt MIL-STD 1913. Pažbička je integrována s lehkou a ve třech polohách výškově stavitelnou dvojnožkou tak, že ve sklopené poloze nikterak neprekáží v držení pažbičky. Úpravy se dočkala i ergonomicky tvarovaná napínací páka závěru, která navíc zaručuje lepší úchop i za situace, kdy má uživatel mokré nebo vlhké ruce. Další doplněk pak představuje lehký odnímatelný ochranný tepelný kryt hlavní. A konečně došlo i k vylepšení skluzavky pásu

s podávacími drápkami, které přidržují pás ve správné poloze při nabíjení, což se nejpříznivěji projevuje při střelbě ve stoje.

Společnost FN Herstal zároveň tyto modernizační prvky nabízí ve formě kitu, jímž lze stávající zbraně na novou verzi částečně nebo úplně upravit.

Text: Michal Zdobinský
Foto FN Herstal